

KUTSESTANDARD

Tehnoülevaataja, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Tehnoülevaataja, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p>A.1 Töö kirjeldus</p> <p>Tehnoülevaataja töö eesmärk on sõiduki liiklusohutuse ja loodushoidliku tehnoseisundi tagamine. Tehnoülevaataja teostab sõiduki ülevaatuse, kontrollides erinevaid tehnilisi komponente ja tehes süsteemide visuaalset kontrolli ja mõõtmisi. Lähtudes mõõtmiste ja visuaalse kontrollimise tulemustest annab kliendile tagasisidet. Tehnoülevaataja töötab iseseisvalt, kasutades andmebaase, katalooge ja juhendeid. Vajalik on pidev enesetäiendamine. Tehnoülevaataja võib töötada nii üksi kui ka meeskonnas, tema töö eeldab suhtlemist kaastöötajate ja klientidega.</p>
<p>A.2 Tööosad</p> <p>A.2.1 Suhtlemine. A.2.2 Töö dokumentidega. A.2.3 Seadmete kasutamine. A.2.4 Ohutusnõuete järgimine. A.2.5 Tehnoülevaatuse läbiviimine A.2.6 Tehnoülevaataja, tase 5 kutseline käitumine ja tegutsemine</p>
<p>A.3 Töö keskkond ja eripära</p> <p>Tehnoülevaataja töö võib toimuda graafiku alusel, enamasti päeval. Töö toimub enamasti siseruumis. Võib ette tulla töötamist suurenenud ohu olukorras, mis on seotud liikuvate sõidukite ja seadmete kasutamisega vms. Tehnoülevaataja töötab üldiselt seistes, sageli ka ergonoomiliselt rasketes tingimustes. Võimalik on kokkupuude tervistkahjustavate ainetega (mootorikütused, määrdeained ja tehnilised vedelikud, happed, heitgaasid jmt). Töökeskkonnas võib esineda müra, tolmu, niiskust ja vibratsiooni.</p>
<p>A.4 Töövahendid</p> <p>Tehnoülevaataja kasutab töökoja-, remondi- ja hooldusseadmeid, diagnostika- ja mõõteseadmeid, muid töövahendeid (nt piduristende, heitgaaside analüsaatoreid, müramõõtjat jm.) ning IT rakendusi.</p>
<p>A.5 Tööks vajalikud isikuomadused</p> <p>Tehnoülevaataja eeldatavad isikuomadused on täpsus, vastutustunne, koostöövalmidus, pingetaluvus ning analüüsi- ja otsustusvõime.</p>
<p>A.6 Kutsealane ettevalmistus</p> <p>Tehnoülevaataja on saanud erialase ettevalmistuse kutseõppeasutuses või kursustel. Tehnoülevaataja täpsem kutsealane ettevalmistus on määratud õigusaktides (liiklusseadus §74).</p>
<p>A.7 Enamlevinud ametinimetused</p> <p>Tehnoülevaataja.</p>

A.8 Reguleeritud kutsealal tegutsemiseks

Tehnoülevaataja töö kuulub reguleeritud kutsete hulka, tulenedes liiklusseadusest §74: „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollijale esitatavad nõuded“.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Kompetentsid

B.2.1 Suhtlemine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) suhtleb klientidega sõbralikult ja viisakalt, järgib konfidentsiaalsuse põhimõtteid ja lahendab sobivaid meetodeid kasutades ning delikaatselt konfliktsituatsioone;
- 2) väljendab ennast selgelt ja arusaadavalt, arvestades situatsiooni ja protsessis osalejate individuaalseid erinevusi, kultuurilisi uskumusi ja kombeid;
- 3) suhtlemisel kuulab tähelepanelikult ja sõnastab esitatava teabe kliendile mõistetavalt

B.2.2 Töö dokumentidega

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) sisestab tehnoülevaatused riiklikku registrisse;
- 2) mõtlemisel koostab mõtete protokollid, lähtudes mõtetemist tulemustest ja kehtestatud nõuetest;
- 3) hindab dokumentide ja sõiduki vastavust (nt tehnilised vastavustunnistused jm);
- 4) arhiveerib andmed, lähtudes eeskirjadest.

B.2.3 Töövahendite kasutamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) kasutab oma töös mõõteriistu ja seadmeid, lähtudes kasutusjuhendist ja mõõtemetoodikatest;
- 2) enne töö alustamist veendub seadmete korrasolekus, märkab kõrvalekaldeid seadmete töös ja teavitab nendest vastutavat isikut;
- 3) hooldab ja puhastab seadmeid korraliselt, lähtudes kasutusjuhendist.

B.2.4 Ohutusnõuete järgimine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) tagab enda ja teiste isikute ohutuse lähtudes töötavishoiu ja tööohutuse seadusest;
- 2) järgib oma töös töökeskkonnanõudeid (nt töötamine libedal pinnal, kukkumisoht, heitgaaside äratõmbesüsteemi kasutamine jm);
- 3) järgib oma töös seadmete ohutu kasutamise nõudeid.

B.2.5 Tehnoülevaatus läbiviimine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) võtab sõiduki ja nõutavad dokumendid ülevaatus tegemiseks kliendilt vastu;
- 2) kontrollib sõiduki osade, seadmete, sõlmede vastavust tehnilistele nõuetele (muuhulgas: pidurisüsteem, juhtimisseade, nähtavus, tuled, helkurid ja elektrisüsteem, veermik ja vedrustus, šassii ja sellele kinnitatavad osad, muu varustus, saasted);
- 3) hindab ja võrdleb tulemusi ning langetab nende põhjal otsusest;
- 4) teavitab klienti otsusest ja annab selgitusi, lähtudes tehnoülevaatus tulemusest;
- 5) dokumenteerib tehnoülevaatus tulemuse.

B.2.6 Tehnoülevaataja, tase 5 kutseline käitumine ja tegutsemine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

- 1) reageerib ja orienteerub probleemolukordades;
- 2) järgib kutsealaga seonduvaid õigusakte;

- 3) kasutab tööriivastust ja isikukaitsevahendeid;
 4) tagab tehnoülevaatusel kliendi vara säilimise ja ei kahjusta seda;
 5) võtab vastutuse oma käitumise ja selle tagajärgede eest.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	12-31032016-3.3/1k
2. Kutsestandardi koostajad	Ahto Ilves, Maanteeamet Andres Soots, MTÜ Eesti Tehnoülevaatajate Liit, A-Ülevaatus OÜ Andrus Simberg, MTÜ Autokutseõppe Liit Argo Järva, OÜ Pikaliiva Grupp Avo Raud, OÜ Tehnokuller Jürgo Vahtra, Maanteeamet Raivo Talviste, Targa OÜ Reino Mokrik, Kagu-Sell OÜ Taaniel Tigas, MTÜ Autokutseõppe Liit Ülo Heinsoo, E-Tehno OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	1
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	31.03.2016
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.03.2021
7. Kutsestandardi versiooni number	1
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3115 Masinaehitustehnikud
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Technical inspector of the roadworthiness, level 5
C.3 Lisad	